

ELS DEURES ESCOLARS: COM AJUDAR ELS NOSTRES FILLS

Com s'organitza el sistema escolar

L'ensenyament bàsic està constituït per l'Educació Primària i l'Educació Secundària obligatòria. S'estén al llarg de 10 anys d'escolaritat i es desenvolupa, normalment, entre els 6 i els 16 anys d'edat.

Durant tot l'ensenyament bàsic se segueix el principi d'atenció a la diversitat, que el seu objectiu és proporcionar una educació adequada a les necessitats, interessos i característiques individuals de cada xiquet/a.

L'Educació Infantil és una etapa de caràcter voluntari que abasta de 0 a 6 anys d'edat. El segon cicle (de 3 a 6 anys) es desenvolupa generalment als col·legis i en aquesta etapa es fomenta una primera aproximació a la lectoescriptura, a la iniciació en habilitats logicomatemàtiques, a l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació i al coneixement dels diferents llenguatges artístics.

L'Educació Primària inicia l'ensenyament obligatori. Comprén sis cursos distribuïts en tres cicles dels 6 als 12 anys. Es posa especial èmfasi en l'atenció a la diversitat i a la prevenció de les dificultats d'aprenentatge. En aquesta etapa es treballa l'adquisició de les habilitats culturals bàsiques de l'expressió i la comprensió oral, la lectura, l'escriptura i el càlcul, les habilitats socials, els hàbits de treball i estudi, el sentit artístic, la creativitat i l'afectivitat.

L'Educació Secundària continua l'ensenyament bàsic obligatori al llarg de quatre cursos acadèmics fins als 16 anys. Combina el principi d'una educació comuna amb l'atenció a la diversitat de l'alumnat, permetent als centres que prenguen les mesures organitzatives i curriculars que resulten més adequades a les característiques dels seus alumnes. En finalitzar aquesta etapa, amb la qual es tanca el període d'ensenyament obligatori, i si se n'han aconseguit els objectius, s'obté el Títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria. Aquest títol permet accedir al Batxillerat o als Cicles Formatius de Grau Mitjà en la Formació Professional.

Relació dels pares amb el col·legi

És molt important que entre els pares i el col·legi existisca relació i açò per diversos motius: hi ha queixes de professors que hi ha pares que consideren que el col·legi és una espècie de guarderia, on deixen els xiquets tot el dia i se'n desenten, pensant que amb dur el xiquet ja han fet prou. També és cert que hi ha pares que pequen d'excés en el nombre de visites al centre, i açò perquè els pares perden una mica la perspectiva del que és un curs escolar i esperen canvis en un lapse molt xicotet de temps.

És una forma de demostrar al nostre fill que ens interessa i ens importa molt el col·legi, la seua faena en aquest, les coses que fa i aprén, el seu comportament, els seus progressos, els seus problemes, com se sent.

Quan cal acudir al col·legi?

Sempre que ens convoquen (si no es pot, cridar per telèfon i concertar una nova cita). Normalment, les tutores i tutors solen convocar:

A principi de curs, per a presentar-se, comunicar horaris i activitats extraescolars, etc.

En cada avaluació, al lliurament de notes.

Quan els pares ho consideren convenient: males notes, comportament, queixes del xiquet (cap als companys o cap al professor, que tot pot ser). Si el xiquet es queixa d'alguna cosa important, el procediment a seguir és:

Parlar amb el tutor/a, no saltar-s'ho i anar directament al cap d'estudis o director/a. Preguntar al tutor/a per a verificar l'exactitud de la versió del xiquet (no es tracta que el xiquet haja mentit, sinó que davant d'una mateixa situació, hi ha diferents punts de vista). Si no s'està satisfet del resultat de l'entrevista, pot acudir amb tranquil·litat al cap d'estudis o al director/a.

A part d'acudir quan ens criden, com podem col·laborar amb el mestre/a?

Demostrant interés pel xiquet al col·legi en tot allò referent al seu aprenentatge, el seu comportament, la seua relació amb els altres.

És fonamental el bon ús de l'agenda com a mitjà de comunicació amb el professor/a.

El xiquet ha de percebre que els pares tenen una imatge positiva del mestre/a. Si, davant d'alguna queixa del xiquet, els pares es posen incondicionalment al costat del seu fill i qüestionen tot el que fa el professor/a, és probable que hi haja problemes de disciplina o acadèmics.

L'AMPA. És molt important també que els pares formen part de l'Associació de Mares i Pares del col·legi i que col·laboren i treballen en aquest àmbit, ja que: poden participar de forma activa en la presa de decisions i en les activitats del centre, i és una via a l'hora de plantejar suggeriments, queixes i en tot allò relacionat amb la millora de la qualitat de l'ensenyament.

Una altra manera de col·laborar és el que té a veure amb la realització d'activitats escolars, tant les que realitze al col·legi (el xiquet ha de percebre que els seus pares donen importància al seu esforç en la realització de les tasques) com les que realitze a casa.

Quan ha de portar deures el xiquet?

- Quan no acaben el treball en classe per falta d'interés.
- Per a complementar una cosa en la qual el xiquet va retardat i el professor/a ens demana una col·laboració concreta amb explicació inclosa de com realitzar-la (per exemple: cinc minuts diaris de lectura). Treballs monogràfics, aplicació de coneixements adquirits a aspectes relacionats amb la vida quotidiana, etc. Lectura de llibres.

Com podem ajudar-los a fer els deures?

En principi NO cal ajudar-los: el xiquet ha de resoldre els problemes sol i, en cas que no sàpiga, aprendre a preguntar al professor/a; si l'ajudem, es pot acostumar a atendre menys en classe o a no preguntar al professor/a els seus dubtes. A més, si ens involucrem molt en els seus deures pot sorgir una possible crispació en els pares amb la consegüent deterioració de la relació, a més de la possible inadequació metodològica de l'ajuda que li prestem.

Com ja hem dit abans, excepcions al punt anterior és que el mestre/a ens sol·licite ajuda concreta, explicant com efectuar-la (ex. cinc minuts diaris de lectura). El que SÍ que podem fer és:

- Facilitar lloc i moment adequat (factors que condicionen l'estudi).
- Supervisar que els faça, i que els faça bé (revisar, repassar les tasques, i quan es revisen centrar l'atenció en allò positiu).
- Procurar que porte sempre tot el material necessari, revisar motxilla i fer-lo responsable d'açò. Proposar-li un horari regular de deures, organitzar bé el seu dia a dia, de manera que puguem planificar amb ells el treball i el temps lliure.

Quines condicions podem procurar com a pares per a un millor aprofitament de l'estudi?

Una de les primeres coses a tindre en compte sempre és **valorar el treball** escolar del nostre fill: una de les raons fonamentals que té el xiquet per a treballar amb regularitat és sentir que agrada als seus pares i que per a ells és important el seu esforç escolar.

Uns altres aspectes a tindre en compte per a millorar el rendiment acadèmic dels nostres fills són:

És important disposar d'una **habitació pròpia** com a lloc de treball habitual, si açò no és possible ha de procurar-se convertir qualsevol altre espai de la casa (taula de la cuina, menjador), a determinades hores, en el seu lloc habitual de treball. Aquest lloc ha de ser tranquil i sense distraccions. Per a treballar mentalment (estudiar, fer deures) es necessita tranquil·litat a fi que la concentració en el treball siga major. Per tant, cal evitar la ràdio, TV, música, telèfon, converses d'altres persones, altres xiquets per allí...; que ningú moleste durant el temps de treball, ni germans ni altres persones que puguin vindre a casa. Lloc silenciós i tranquil.

Treballar sobre una **taula ampla**, on es puga tindre a mà tot el material necessari i assegut en una cadira, no treballar ni en un sofà ni tombat en el llit, ni en terra. La postura ha de ser correcta. Si és massa relaxada (sofà, llit) es dificulta la concentració.

És important que la taula on es treballa estiga *ordenada* i que tinga només aquelles coses que es necessiten per a fer els deures. Les interrupcions que es produeixen en alçar-se per a anar a cercar el material que es necessita si no s'ha preparat abans, és una de les formes més freqüents d'entorpir el treball i perdre el temps. La taula de treball ha d'organitzar-se de manera que es tinga a mà el més necessari: llapis, goma, regle, bolígrafs o retoladors, folis, llibres, llibretes, etc. No es tracta de reunir-ho tot allí sinó de preparar allò que s'utilitzarà.

La llum és un altre factor important per a evitar la fatiga dels ulls. L'ideal és disposar d'un punt de llum pròxim (una petita pantalla o flexo) que ens il·lumine la zona de treball sense fer-nos ombra. Tot açò quan no comptem amb llum natural suficient, que és la millor per a l'estudi i la lectura. A la llarga, una mala il·luminació ens pot resultar perjudicial per a la vista i el rendiment, i d'una forma inconscient ens està convidant a abandonar el treball.

Ha d'haver-hi també una **temperatura agradable i bona ventilació**: ni fred ni calor. Si fa massa calor sentirem mandra, cansament, son...; si fa massa fred estarem incòmodes, nerviosos, i difícilment aconseguirem una bona concentració.

Cal disposar d'un **horari fix** perquè la realització de deures i l'estudi es convertisca en un hàbit. Evitar després de menjar o després d'un esforç físic fort, o en les hores de dormir.

Neteja: no s'han de fer deures mentre es mengen laminadures, pipes o es berena, perquè llavors només aconseguim embrutar i desordenar la nostra taula de treball.

Eliminació d'objectes distractors: com adhesius, joguets, cartes, cromos, excés d'objectes decoratius, tots ells contribueixen a dispersar l'atenció en procurar-nos coses per a distraure'ns.

Factors psicofísics: dormir el necessari; menjar adequadament, l'alimentació ha de ser variada i completa ja que els aliments proporcionen l'energia vital per a estudiar. Fer exercici físic regular, practicar algun esport, etc., per a

estar en bones condicions físiques en general. L'activitat física produeix beneficis en l'aspecte psicològic a més dels coneguts en el pla fisiològic. Estar en bones condicions psicofísiques significa tindre una major higiene mental i traure millor rendiment.

Males notes

Generalment, les males notes no reflecteixen una falta de capacitat intel·lectual, és a dir, no són conseqüència que el xiquet "no pot", almenys en l'Educació Primària.

Per a explicar-nos les causes d'açò és més important conèixer el nivell de motivació que té l'alumne/a respecte a l'estudi.

Quines recomanacions es poden fer als pares quan arriben les males notes del seu fill/a?

- La primera idea seria controlar el "pànic". Relativitzar, en la mesura del possible, la importància de les notes enfront d'altres coses més rellevants.
- Analitzar bé la situació: curs actual del xiquet/a; veure si les dificultats són noves o venen de darrere; pensar si ha ocorregut alguna cosa significativa en la vida del xiquet que haja pogut desencadenar el problema; veure com viu i valora el mateix xiquet la situació, etc.
- No oblidar la importància que té la comunicació amb el professor/tutor: conèixer la seua opinió, prestar-li la nostra ajuda i col·laboració en el que puguem fer amb el nostre fill o filla.

Finalment, indicar que la **solució dels repassos o classes particulars** no ha de rebutjar-se a priori. No obstant açò, en moltes ocasions s'utilitza com una solució fàcil i còmoda que, a voltes, s'empra amb massa lleugeresa.

En el cas de recórrer a açò, cal procurar que el xiquet no arribe a acostumar-se a no preguntar ni atendre al col·legi perquè pensa: "Ja m'ho explicaran en el repàs".

Les classes particulars haurien d'incidir en aspectes relacionats amb l'autonomia personal quant a metodologia d'estudi, cerca d'informació, etc., amb la finalitat que el xiquet o la xiqueta es convertisca en més independent i no, com en molts casos, en més dependent encara.